

Valdkond	Sotsiaalained
Kursuse nimetus	Üldajalugu (vana õppekava)
Klass	11. klass
Kursuse eesmärk	<p>Üldajaloo kursuse eesmärk on anda õpilasele arusaam antiiktsivilisatsioonide tähtsusest maailma ajaloos. Õppida tundma demokraatliku valitsemise teket ning rakendamise põhimõtteid. Lahti mõtestada keskaja kirikut kui ühiskonna ja kultuuri ning inimese mõttemaailma kujundajat. Analüüsida ja mõista maadeavastuste ning reformatsiooni tagajärgi ning kaugeleulatuvat mõju nii Euroopale kui ka maailmale (kolonialism, katoliku kiriku reformeeritud harud, USA iseseisvumine).</p> <p>Samuti välja selgitada Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni reformide erinevate vaatenurkade mõju Euroopa valitsemisele ning poliitilisele kaardile. Arendada õpilaste teadmisi industriaalühiskonna mõjudest inimese igapäeva elule kaasajal ning selle pikaajalist mõju ülemaailmses kontekstis: linnastumine, keskkonna reostus, tööliskonna kujunemine, inimeste ekspluateerimine, tööliste kaitseseadused.</p>
Kursuse sisu lühikokkuvõte	<p>Teemad:</p> <p>Antiikaeg: antiiktsivilisatsioonide tähtsus maailma ajaloos, tunneb ja võrdleb demokraatliku ja aristokraatliku linnriiki. Rooma vabariigi ning keisririigi toimimise põhimõtted. Kristluse tekkelugu ja kujunemine riigiusuks. Antiikkultuuri ja Euroopa kultuuri kujunemise seosed.</p> <p>Keskaeg:</p> <p>Lääne- Rooma riigi langus. Ilmalik ja vaimulik autoriteet: keisrivõim ja paavstlus. Religiooni dominantsus. Läänikord ja linnaühiskond ning kaubanduse roll selles.</p>

	<p>Uusaeg:</p> <p>Uue maailmapildi kujunemine: renessanss, humanism, reformatsioon ning maadeavastused. Absolutism ja selle kujunemine Prantsusmaal ja parlamentarism ning selle võidukäik Inglismaal. Ameerika Ühendriikide iseseisvumine. Prantsuse revolutsioon ning Napoleoni sõjad, nende mõju Euroopale: valgustus, uus poliitiline kaart, rahvusluse tõus ja rahvusriikide tekkimine. Industriaalühiskonna tunnused ja tööstusliku pöörde tagajärjed.</p> <p>Põhimõtted:</p> <p>Anda õpilastele põhiteadmised Euroopa üldajaloost ning oskus mõista eri ajalooajalooperioodide pöördepunkte ning nende kaugeleulatuvaid mõjutusi tänapäeva. Väärtustada eri teooriate ja seisukohtade arvestamise vajadust ajalooliste narratiivide määramisel ning sündmustest kõnelemisel. Õpetada allikakriitikat nii kirjalike kui kujutavate allikate käsitlemisel (OPVL- mudel).</p> <p>Mõisted ja isikud:</p> <p>Kreeka linnriik, polis, demokraatia, aristokraatia, türannia, kodanik. Ajalookirjutus.. Filosoofia: Sokrates, Platon, Aristoteles. Hellenism, Aleksander Suur. Rooma vabariik ja keisririik, konsul, senat, patriits, plebei. Rooma õigus. Ristiusk, Piibel, Vana Testament, Uus Testament.</p> <p>Kirik, klooster, ordud, risticõjad. Innocentius III, ketserlus, inkvisitsioon. Keiser, Karl Suur, keiser, läänikord, naturaalmajandus, raad, tsunft, gild, Hansa Liit, skolastika, Muhamed, koraan.</p> <p>Renessanss, Leonardo da Vinci, Christoph Kolumbus, Fernao de Magalhaes, humanism. Reformatsioon, Martin Luther. Absolutism, Louis XIV. Parlamentarism, valgustus, Voltaire, revolutsioon, George Washington, Napoleon, reform, kapitalism, Karl Marx, kolonialism, urbaniseerumine, sotsialism. Otto von Bismarck.</p>
Lõiming teiste õppeainete ja päriseluga	Õppeained:

	<p>Euroopa ja maailma geograafia - maadeavastused, liikumise trajektoor, veekogude ja uute kontinentide kaardistamine ning nimede andmine. Kohanemine uute kultuuride ja elu oludega. Maailm on ümmargune, võimalik tiir peale teha.</p> <p>Bioлогия- kontinentide vaheline kultuurtaimede levik, võõrliigid, viirushaigused.</p> <p>Ühiskonnaõpetu – kolonialismi tagajärjed tänapäeva: rassism, ekspluateerimine, nälg, vaesus. Võrdõiguslikkuse probleemi tagamaad – keskaegse kiriku ja lääne kultuuri pärand. Inimgeograafia – rände põhjused ja tagajärjed (konfliktid, sõjad, looduskatastroofid, usuline tagakiusamine).</p> <p>Kunsti ajalugu – antiikaja kunst: arhitektuur, skulptuur ja kujutav kunst, mütoloogia, teater. Keskaja arhitektuur, ehitusstiilid, kirikute põhiplaan (ilmakaared).</p> <p>Sport – antiikolümpiamängud, rüütliturniirid.</p> <p>Kirjandus – müüdid, “ Ilias”, “Odüsseia”. Väljendid Achilleuse kand, Trooja hobune. Trubaduurid/ minnesingerid. Rolandi laul.</p> <p>Usundilugu: islam ja kalifaat. Koraan ja Muhamed.</p> <p>Seosed päriseluga: TÜ kunstimuuseum ja ajaloomuuseum</p>
Akadeemilise aususe arendamine	<p>Kursuse alguses tutvustatakse õpilastele Miina Härma Gümnaasiumi akadeemilise aususe juhendit. Selgitatakse ausa käitumise põhimõtteid ning ebaausa käitumise tagajärgi. Arutluse kirjutamise eel selgitatakse, mis on plagiaat. Esitluste ja arutluste puhul jälgitakse korrektset viitamist. Kursus lõpeb suulise või kirjaliku arvestusega.</p>
Õppija profiili rakendamine	<p>Uuriv: allikate sh kujutav kunst lugemine/ vaatlemine ja võrdlemine</p> <p>Teadmishimuline: julgustada küsimuste esitamist ja iseseisevalt uuritu analüüsimist.</p> <p>Mõtteleja: suuline ja kirjalik arutlemine. Oskus luua seoseid ajalooliste sündmuste ning nende mõjutuste üle tänasesse päeva. Põhjuse ja tagajärje nägemine (arutlus).</p> <p>Suhtleja: oma arvamuse ning seisukohtade sõnastamine, väitlemine ja rollimäng.</p> <p>Põhimõttekindel: vastutuse võtmine, tähtaegadest kinnipidamine ning akadeemiliselt aus lähenemine.</p> <p>Avatud meelega: mõistab Euroopa kultuuri sündi. Väärtustab Euroopa eri piirkondade ajaloo ja kultuuri arengu eripärasid.</p> <p>Hooliv ja julge: oma arvamuse väljendamine, teiste õpilaste ära kuulamine ja respektseerimine.</p>

	<p>Tasakaalustatud: õppetunni materjali järgmiseks tunniks üle lugemine vähendab õpilase koormust arvestusteks õppimisel.</p> <p>Peegeldav: perioodi lõpus analüüsib oma uute teadmiste pagasit. Teeb järeldusi, mis läks hästi ning mida tuleb järgmine kord kindlasti parandada. Kirjeldab kõige enam meelde jäänud teemat ja selgitab, miks see just teda kõnetas.</p>
<p>Õpioskuste arendamine sh digioskuste</p>	<p>Mõtlemisoskus. Kriitiline mõtlemine: ajaloosündmuste analüüsimine, hindamine, seoste ja järelduste tegemine.</p> <p>Antiikaeg: kultuuripärand maailmale, valitsemise põhimõtted, antiikaja erinevate linnriikide olemus.</p> <p>Keskaeg: seisusliku ühiskonna hierarhia kaasajal ning selle kaugeleulatuvad mõjutused tänapäeva. Euroopa piirkondade eripärade mõistmine. Paavsti ja keisri roll.</p> <p>Uusaeg: maadeavastuste kaugeleulatuvad tagajärjed. Prantsuse revolutsiooni põhjused ja tagajärjed. Napoleoni sõdade tähendus ja uus poliitiline kaart ning kord. Tööstuslik revolutsioon kui pöördepunkt inimkonna ajaloos.</p> <p>Sotsiaalsed oskused. Efektiivne koostöö teistega.</p> <p>Antiikaeg: paaristöö antiikaja filosoofist (ettekanne või tutvustav plakat või filosoofi analüüs õppija profiili põhjal)</p> <p>Keskaeg: paaristööna Venn-diagrammi koostamine. Õpilased võrdlevad antiikaja ühiskonna toimimist ning uskumusi/ religiooni keskaja läänikorra ja ristiusuga.</p> <p>Uusaeg: kuni 5-liikmelises rühmas tööstusliku pöörde erinevate aspektide SWOT-analüüs. Igal rühmal on erinev teema.</p> <p>Digioskused</p> <p>Õpilased koostavad rühmatöö käigus Canvas plakati. Jagamise kaudu täidavad kõik rühma liikmed ühte plakati.</p> <p>Google Formsi täitmine</p> <p>Info- ja andmekirjaoskus – digitaalsete materjalide haldamine sobivad digikeskkonnas (laevad töid üles Terasse või Classroomi pdf- failina).</p>
<p>Õpitulemused</p>	<p>Õpilane</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. tunneb ning võrdleb demokraatliku ja aristokraatliku linnriigi, Rooma vabariigi ja keisririigi toimimise põhimõtteid. 2. mõistab religiooni ja mütoloogia osa antiikaja inimese maailmapildis ning kristluse tekkelugu ja kujunemist riigiusuks. 3. kirjeldab kiriku osa keskaja ühiskonnas ja kultuuris ning inimeste mõttemaailma kujundajana. 4. teab linnade tekkimise põhjusi ja iseloomustab, kuidas funktsioneeris linnaühiskond. 5. mõistab uut maailmapilti ning selgitab renessansi, maadeavastuste ja reformatsiooni osa selle kujunemisel; 6. teab, mis mõju avaldasid Prantsuse revolutsioon ja Napoleoni reformid Euroopale <p>Kursuse lõpul oskab õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldada näidete abil antiikkultuuri saavutusi, toob esile seoseid antiikkultuuri ja Euroopa kultuuri kujunemise vahel. Oskab töötada ajastut iseloomustavate allikatega ning hindab neid kriitiliselt. 2. iseloomustada keskaja ühiskonda ja eluolu ning analüüsib kriitiliselt keskaja erinevaid teabeallikaid. 3. iseloomustada industriaalühiskonda ning analüüsib selle mõju inimeste igapäevaelule.
Hindamine	Perioodi hinne kujuneb: tunnist ja õppekäikudest osavõtust, suuliselt või kirjalikult arvestusest, tunni- ja muuseumi töölehed.
Õppekäigud, külalisesinejad jms	projektid, TÜ Kunstimuuseum Tallinna Draamateater „Lehman Brothers“ etenduse külastus. Fotografiskas Andres Serrano „Kurikuulased“ fotonäitus.
Õppetöö diferentseerimine	Individaalne õppekava koos eesmärkide seadmise ja reflektsooniaga. Õppetöö rikastamine muuseumikülastusega Ajaloo-olümpiaad Vajadusel perioodi töö järele vastamine.
Õppematerjalid	Inimene, ühiskond, kultuur. I–III osa. Mati Laur, Tõnu Tannberg, Mait Kõiv. Avita 2006; 2007; 2009. Kaardid veebist ja ajaloo atlasest

	<p>Õpetaja koostatud Google Forms ja töölehed Õppevideod ja dokumentaalid</p>
--	---